

ПРОЛЕТАРИИ ОТ ВСИЧКИ СТРАНИ, СЪЕДИНЯВАЙТЕ СЕ!

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 Г.

Борба

Орган на ОК на БКП, ОН ВЕЛИКО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Брой 51

Вторник, 29 април 1975 г.

(3635)

Цена 2 стотинки

Год. XXXI

ЧЕСТИТ ПЪРВИ МАЙ, ТРУДОВИ ХОРА!

Тридесет пъти Първи май отшумя над освободената и обновената ни Родина. Пред нас е тридесет и първият. Едновременно са били повече или по-малко слънчеви, към други при родата се е показвала по-пестелива, но от година на година празникът става все по-същъргателен. И все повече оледняват спомените за онези „честивания“ през годините на капиталистическото господство — с окървавените демонстрации, на които българската работническа класа смело изразяваше готовността си да се бори срещу капиталистическия гнет и да изгради мечтаното слънчево социалистическо общество.

Днешния Първи май ще чествуваме в навечерието на една годишнина, която е скъпа за стотици милиони труженици. Само след няколко дни тържествено ще бъде отпразнувана тридесетгодишнината от победата над фашистка Германия. Този юбилей бе предшествуван от продължителна плодотворна подготовка. Такова много инициативи бяха осъществени през изминалите месеци, които възкресиха героичните подвизи на съветските хора. Отново през милиони сърца бе трансформирана в хиляди варианти признателността: „Благодарим ви, скъпи съветски братя, за извоюваната свобода, за дарената и дарявана всеки ден и миг помощ, за да се равним с вас, първите“.

И наистина, какви чудеса бяха извършени за тридесет свободни години! Десетократно се увеличи работническата класа! Отдавна са изчезнали наченките на някогашна „индустриална“ България — сключените фабрични работнически, където трудът бе неоплатен и мизерно платен. В красивите заводи и комбинати синовете и дъщерите на социалистическа България с ускорени темпове увеличават производството, произвеждат все по-евтини и качествени стоки. Произвеждат изделия в такава широка номенклатура, която би могла да бъде мечта и за твърде големи и развити капиталистически страни.

Истинска революция бе извършена и в селското стопанство, трудът се механизира, облекчава и се изравнява с труда на промишлените работници. Техническият прогрес навлезе бурно и в строителството, в транспорта и съобщенията, в търговията, и услугите, в целия наш трудов живот. Вече е неоспорим факт прозрението на поета: „Животът ще дойде по-хубав от песен, по-хубав от пролетен ден“.

В непрекъснатия шурм към върховете, за претоворване в живота на партийните предначертания израстват все по-вече първници в труда. Нашият окръг се гордее с героите на социалистическия труд Кирил Христов, Мария Пипева, Тодор Колев, Иван Горанов, Иван Ненов, Кирил Найденов, Марин Чамуров, Никола Момев, със седемнаесетте носители на орден „Георги Димитров“, с петдесет и тримата — на орден „Червено знаме на труда“, с повече от хиляда и триста носители на „На роден орден на труда“ и хиляди други, наградени с ордени и медали за трудово отличие.

Нашите трудови колективи все повече се налагат с успехите си в социалистическото съревнование. Само през миналата година бяха връчени 47 юбилейни и преходни червени знамена. Голям успех са и завоеваните отличия в съревнованието „Повеля и дълг“ между машиностроителните предприятия в страната. Колективът на Завода за за

Достоинство ще посрещне празника на труда — 1 май бригадата на героя на социалистическия труд Иван Ненов, който изпълни петилетния си план и до края на годината ще извърши допълнително монтажни работи за 600 000 лева.

Снимка: Иван РУСКОВ

памятаващи устройства зае второто, а колективът на ЗКПМ „Емила Попов“ — трето място.

Обръщението на ЦК на БКП за изпълнение и преизпълнение на петилетния план и достойно посрещане на XI партисен конгрес стигна до сърцата на всички труженици от нашия окръг. Ние можем да бъдем доволни, че Първи май мнозина посрещат с изпълнен дълг. Предсрочно изпратиха шестата петилетка колективите на Завода за инструментална екипировка — Долна Оряховица, фабрика „Деню Георгиев“ и Промислено-монтажна група — Велико Търново, фабрика „Кискиня“ — Крушево, ПК „Строителни материали“ — Павликени. Десетки са рапортувалите за изпълнени петилетни планове цехове, бригади, участъци, сменни и секции, а индивидуалните първници само през първото тримесечие са 1623 души, които вече крачат в седмата петилетка. Широко се разгръща социалистическото съревнование и в строителството, където по мегода на знатния съветски строител Николай Львов работят вече десет бригади с над триста участници, обещали да предадат жилищните блокове средно с по един месец предсрочно. В съревнованието сред селскостопанските труженици начело в изкупуването на мляко е АПК „Трифон Сарафиев“, който за четиримесечното се предаде в повече 280 т, с по 120—130 т преизпълняват плана за месец АПК „Росица“ и ПАК — Горна Оряховица.

Полътът на тридесет и първия свободен Първи май се чувства все по-осезателно от преди седмица, когато започнаха ударните дни в окръга по случай тридесетгодишнината от победата. Възгоргати и ентузиазмът на трудовите хора се плиса по улици и площи, гърдите се дишат волно, а сърцата се бият с пулса на забързаната ни родина.

Да живее Първи май, Деятел на международната солидарност на трудещите се!

Тържествено първомайско събрание

По случай Първи май — Деня на международната солидарност на трудещите — снощи в салона на драматично-музикалния театър „Константин Кисимов“ — Велико Търново се състоя тържествено събрание. Тук бяха първият секретар на Окръжния комитет на БКП Никола Василев, председател на Окръжния народен съвет Злати Шалаверов, секретарите на Окръжния комитет на БКП Христо Станев, Маргарита Кемалова, Райчо Пенев, Йосиф Добрев, първият секретар на градския комитет на БКП Николай Цонев и други.

В приветствието си слово секретарят на ГК на БКП Стефан Тодоров говори за успехите на окръга в социалистическото съревнование и

листическото съревнование и поздрави трудещите се с 31-ия свободен Първи май.

В концерта, посветен на героите и първниците в труда, взеха участие колективи от Стара Загора и окръга, с които сме в дружески връзки.

Участваха народни ансамбли, вокално-инструментални, мъжки и детско-юношески танцови състави, балетни състави и солисти от народната опера в Стара Загора. Включени бяха и два рецитала.

Тържественият първомайски концерт премина при голям успех. На гостите бяха поднесени много цветя.

Христо, СТОЯНОВ

Девета редовна сесия на Окръжния народен съвет

В събота във Велико Търново се състоя Деветата редовна сесия на Окръжния народен съвет. Доклад за работата на управление „Земеделие“ за осигуряване изпълнението на плана в селското стопанство през 1975 г. и шестата петилетка изнесе Стоян Димитров, началник на управлението. Той подчерта, че усилията са насочени към пълно използване на земята, растеж на животните за получаване на повече продукция при по-малко разход на труд и средства. Голямо внимание беше отделено на резервите, които трябва да се разкрият и реализират, за да се изпълни с чест планът.

По някои проблеми на развитието на селското стопанство в окръга се изказаха д-р Ангел Цанков — Полски Тръмбеш, Кънчо Димитров — Велико Търново, инж. Георги

Любомирски — Павликени, д-р Сава Гайтаджиев — Сувата и д-р Антоан Шеваляев — Ресен.

Неделчо Ненов, секретар на Окръжния комитет на Отечествения фронт, представи отчет за работата на комисията по селското стопанство, опазването и възобновяването на природната среда.

Оценка за работата на окръжните съветници за изпълнение на дадените им поръчения направи Ненко Цанков, секретар на Окръжния комитет на Отечествения фронт.

Сесията избра Сребрина Петрова Христова за народен съдия в Свищов.

Поради пенсиониране д-р Мара Бъчварова бе освободена от длъжността началник на дел „Народно здраве“. За началник на отдела сесията избра д-р Димитър Джонев.

(Соб. инф.)

Високо отличие

В социалистическото съревнование през първото тримесечие и април колективите на поделенията при ДСК — Велико Търново завоюваха високи трудови успехи. Те преизпълниха насрещния си план по кредитирането на населението за жилищен и потребителски нужди, по влогонабирането и по останалите показатели.

За тези високи постижения на колективите е присъдено званието „ДСК — окръг на ценовен първенец през първото тримесечие“. В понеделник при тържествена обстановка им бе връчено переходното червено знаме на Централния комитет на Профсъюза на работниците от административните учреждения и обществените организации и на Централното управление на ДСК.

Високото отличие бе връчено от Йордан Наков, зам.-председател на Централното управление на ДСК.

Знаменосите бяха поздравени от Симеон Стойчев, зав. отдел „Промислено-стопански“ на ОК на БКП.

(Соб. инф.)

Гости от Ирак

Пребиващата в страната ни по покана на ЦК на БКП делегация на Иракската комунистическа партия, водена от члена на ЦК на партията Аднан Абас Алауан, в събота бе на посещение във Велико Търново. Членовете на делегацията имаха среща със секретаря на Окръжния комитет на БКП Христо Станев, който ги запозна със социално-икономическото развитие на окръга и с ролята и мястото на окръжната партийна организация за успешното изпълнение на шестата петилетка.

Гостите разгледаха няколко забележителности на старопрестоляния град.

Петрашка ДИМИТРОВА

Празнично

Пролетно утро, здравей!
Къдрокосото слънце ли грее,
радостта ли свободна притича
във очите на свидно момиче,
или просто родината скъпа
като млада невеста пристъпва.
Хей, сватбари във нови костюми,
захвърлете ненужните думи!
Нека само в очите ни свети
гордостта на всички поети;
нека жудо кръвта ни се плиска
във усмивки спокойни и чисти;
къдрокосото слънце — да грее!
Здравей, моя пролет, здравей!

Атанас КОЕВ

ДОСТОЙНИ РАПОРТИ

Колективът на фабрика „Деню Георгиев“ във Велико Търново изпълни производствения си план за шестата петилетка по всички показатели. Работниците Цвета Тодорова, Стефка Овчарова, Ирина Събава, Кница Кръстева и Йордан Кръстев вече работят по плана за 1978 година.

В чест на XI конгрес на БКП до края на годината ще произведем продукция за 3 100 000 лева над първоначалния разчет.

Иванка МЛАДЕНОВА,
директорМарин МАРИНОВ,
партисен секретарМаргарита ДУРЧЕВА,
председател на профкомитетаЛюдмила ПАВЛОВА,
секретар на ДКМС

С изпълнен петилетен план посрещат бояния празник на труда — Първи май и четири бригади от Машиностроителен завод — Павликени. Това са колективите с ръководители Христо Мадарев, Йордан Лясков, Коста Еленков и Кънчо Иванов.

До края на годината те ще произведат допълнителна продукция общо за 450 000 лева.

Митанка ЦАНКОВА

Среща на зрелостници-активисти

В неделя в Окръжния младежки дом на културата се състоя среща на зрелостници-те-активисти от окръга с бюрото на Окръжния комитет на ДКМС, посветена на 30-годишнината от победата над фашизма и предстоящия XI конгрес на БКП.

Срещата откри и ръководи първият секретар на ОК на ДКМС Радослав Радославов.

Приветствие към зрелостниците-активисти поднесе Маргарита Кемалова, секретар на Окръжния комитет на БКП. Тя проследи общественоеко-номическото и културното развитие на окръга през годините на народната власт и очерта неговите светли перспективи. Другарката Кемалова се спря конкретно и на въпроса за нуждата от квалифицирана работна ръка и отделни специалисти.

За успехите на комсомолската организация и за външното си в тези последни учебни дни мисли споделиха ученици от различни училища на окръга.

С приветствие към активистите-зрелостници се обърна Димитър Паназов, началник на отдел „Народна просвета“ при Окръжния народен съвет. Бе прочетено обещание на комсомолците от окръга. На най-добрите зрелостници-активисти бяха връчени грамоти и награди.

Срещата завърши с музикална програма и увеселение.

Донка КОЛЕВА

С вдъхновение и ентузиазъм посрещат бояния празник на труда — Първи май трудещите се от всички сфери на материалното производство в окръга. Тази година трудовото настъпление се вдъхновява и от предстоящото чествуване на 30-годишнината от победата над фашистка Германия. За многобройни успехи в навечерието на двете забележителни дати ни съобщават нашите кореспонденти.

СВИЩОВ. В дните пред Първи май с предсрочно изпълнени четиримесечни планове рапортуваха колективите на: КК „Република“, ДСП „Винпром“, ТПК „Обединение“, „Хлебни промишлености“, КВ „К. Пушкин“, ТПК „М. Василев“, Ремонтно-механичен завод, ТЕЦ и Автобаза та при химкомбинат „Саяло за“ и други.

В първомайските колонии на първенците и ударниците се манифестираха близо 4000 носители на златни, сребърни и бронзови ордени на труда от града.

Иван КУЛИНСКИ

ГОРНА ОРЯХОВИЦА. Колективите на фабрика „Българска роза“, КК „Мизия“, Захарния комбинат, Фуражния завод, Горското стопанство и Опитния завод за химикали и силикати предсрочно изпълниха четиримесечните си производствени планове.

До края на април промишлените предприятия от града ще осигурят за около 2 000 000 лв. надпланова продукция.

Димитър ЛАЗАРОВ

ПАВЛИКЕНИ. С високи успехи посрещат празника на труда колективът на Завода за хартиени опаковки, който изпълни четиримесечния си план още на 28 март. През април е произведена за 1 500 000 лв. надпланова продукция. С 20 дни предсрочно изпълни плана си за четирите месеца и колективът на Птицекомбината, като даде 400 000 яйца над плана, а колективът на Винарския завод осигури през четиримесечното надпланова продукция за 80 000 лева.

Митанка ЦАНКОВА

ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ. В чест на Първи май колективите на цеха за преработка на зърнени храни „Тр. Саралиев“ и ДАП „Смесено апаратостроително“ изпълниха предсрочно четиримесечните си планове. Колективът на Завода за минераловатни изделия предсрочно изпълни производствения си план за първото полугодие и до края на шестмесечното ще осигури надпланова продукция за 225 000 лева.

Илия АНГЕЛСКИ

ЕЛЕНА. С предсрочно изпълнени четиримесечни планове посрещат Първи май колективите на ЗММП „Кирил и Методий“, ТПК „Труд“, клоната на ОТП „Топливо“, месокмбинат „Родопи“ и Завода за ремакет. Произведената надпланова продукция е достоен отговор на Обръщението на Окръжния комитет на БКП за превръщане на дните до 9 май в ударни.

Кирчо ВАСИЛЕВ

КРУШЕТО. На 25 април трудовият колектив на фабрика „Кискиня“ изпълни деветмесечния си план за общата промишлена продукция. В чест на XI конгрес на БКП годишният план ще бъде изпълнен до 30 ноември по всички показатели.

Христо ИВАНОВ

СЕДМАТА ПЕТИЛЕТКА — НАШЕ НАСТОЯЩЕ

Хиляди са вече тружениците, които крачат в седмата петилетка. С всеки изминат ден техният брой ще се увеличава, за да бъде осигурена на достойна среща на Едина десетия партиен конгрес. В предпървомайските дни редакцията се обрна към няколко души с три въпроса:

Мария ПАРИЖКОВА, предачка във фабрика „В. Мавриков“ — Велико Търново, носителка на редица трудови отличия, от които най-високото е орден „Червено знаме на труда“:

— При обещание 115 на сто през първото тримесечие постигнах 209,8 на сто изпълнение на трудовата норма. За това допринесе увеличеният фронт на обслужваните вретена. При норма 2,5 ринга и постижение през последните няколко години 4 ринга, в чест на Осми март преминах на 5 ринга или вместо 1040 аз с успех обслужвам 2080 вретена.

Петилетния план изпълних на 15. I 1974 година. Третото поред значително отличие след значката на Министер-

Чанко ГЕОРГИЕВ, шлосер в Завода за горивна техника „Металургия“ — Горна Оряховица, дългогодишен рационализатор, носител на „Народен орден на труда“ — златен:

— Посрещам 1 май с изпълнено обещание за реализиран икономически ефект от внедрени рационализаторски предложения през годините на шестата петилетка. Общият ефект от рационализациите ми досега възлиза на повече от 100 000 лева. Най-голямо удовлетворение през отминаващата петилетка ми донесоха не само многото правителствени отличия за активна творческа дейност, но и благодарността на моите другари, чийто труд облекчават рационализаторските ми предложения.

През тази година излязох с призив към творците на

Христо МЕДАРЕВ, носител на „Народен орден на труда“ — златен, ръководител на шлосеро-монтажна бригада в Машиностроителния завод — Павликени:

— Нашата бригада посреща бойния празник на труда със значителни трудови успехи. През първото тримесечие на предконгресната година средното изпълнение на трудовите норми при нас е над 150 процента.

Бригадата първа в окръга заработи по почина на героя на социалистическия труд Петър Брайков. Ние сме горди, че поетото обещание — да изпълним плана си за VI петилетка до 1 май 1975 г. — реализирахме два месеца предсрочно. От миналата година нашата бригада прие собствен трудов кодекс, благодарение на което нарушенията на трудовата дисциплина при

Иван КАРААНГЕЛОВ, ръководител на младежка бригада „Д-р Стефан Черкезов“ в Завода за възли и детайли за металорежещи машини — Драганово:

— В навечерието на Първи май ние имаме с какво да се гордеем. Изпълнихме на срещания си план за първото тримесечие още на 27 февруари при средни трудови норми 246 процента. В чест на Празника на труда ще произведем над плана 80 тона чугунени отливки.

Наистина, за нас шестата петилетка е вече история —

Стефан ЙОРКИШЕВ, директор на Завода за инструментална екипировка в Долна Оряховица:

— В чест на бойния празник на труда — Първи май и 30-годишнината от победата над фашистка Германия колективът ни преизпълни на срещания си план за четирите месеца на тази година и даде надпланова продукция за 59 000 лева.

Още през март работниците и специалистите от предприятното рапортуваха изпълнен плана за шестата петилетка. През изминалия период разрасна и укрепна нашият млад колектив, повиши се

Димитър БЪЛСКОВ, групов технически ръководител на машиностроителната група във Велико Търново: носител на редица трудови отличия, от които най-високото е орден „Червено знаме на труда“:

— С изпълнен петилетен план и с обекти, предалени с много добро и отлично качество на монтажните работи. И най-главното — с дисциплиниран и много мошест колектив.

В резултат на изпълнението на решението на X партиен конгрес на колективна и на мене шестата петилетка донесе чувствително увеличаване заплащането на труда.

Иван ДОСЕВ, бригадир да при Промишлено-монтажна — Сл 152 на сто изпълнение на трудовите норми за първото тримесечие и изпълнен петилетен план както за бригадата, така и за групата.

Искрено съм доволен, че бригадата ни съвпадна да извърши монтажните работи на таква обекти като ЗГТ „Металургия“ — Горна Оряховица, Завод за веплапе и амба

ТРУДЪТ ЗАД ВИТРИНИТЕ

— Зададе ли се празник, това се чувства най-напред по витрините — така ми каза инж. Иванка Стоянова от Районната проектантска организация във Велико Търново, която беше тръгнала със съпруга си да купува „нещо“ за първомайската манифестация. Имаше ли смисъл да ги там много хора, запълнени се към магазините, дали споделят нейното мнение?...

Празничните витрини са отрупани с много стоки — ив Горна Оряховица, и в Свищов, в Елена, Полски Тръмбеш. Хората минават покрай тях, оглеждат ги (на снимката) — влизат в магазините или преминават край следващите витрини. Обичайна предпразнична атмосфера.

Първомайските витрини по нещо се различават от другите. Може би с червените знаменца със сърп и чук, които ги красят, може би с портретите на първенеци в труда, поставени там. В тях се оглежда свободният труд на социалистическия труженник.

Вгледайте се във витрините на магазините и навярно ще разберете защо стокооборотът в търговската мрежа през първото тримесечие на тази година е нараснал с 22,8 на сто спрямо същия период на миналата година. За да има повече и по-качествени стоки

на пазара, безспорен е и делът на промишлените предприятия от окръга. Сега за три месеца те произвеждат продукция, колкото е било промишленото производство през цялата 1960 година.

Преди два месеца във Велико Търново бе организирана окръжна изложба на стоки за широко потребление. Посетителите дълго се застояваха пред детските обекти, произведени в ТПК „Сотир Зринов“ — Горна Оряховица и ТПК „Обединение“ — Свищов; пред новите производни за нуждите на населението, изработени в предприятията на Стопанска дирекция „Мест на промишленост и битови услуги“ и в по-големите заводи — Завод за автоматични везни — Лясковец, Машиностроителен завод — Павликени и други. Стремелът на работническите колективи е да произведат разнообразни и качествени стоки за нашия пазар. Защото ако днес хората са работници, утре ще бъдат купувачи и ще искат да си купят най-хубавата, най-качествената стока.

Първомайските витрини ще продължат да блестят с плодотворите на творческия човешки труд.

Йордан ВЕЛИКОВ

Снимка: Иван РУСКОВ

САМОЧУВСТВИЕТО НА ПЪРВИТЕ

Здравиям се с бригадир Енчо Спасов и разбираю, че току-що е завършило събирането, на което пешостроителите са отчетли постиженията си в съревнованието пред Деия на международната солидарност на тружените са — 1 май. Обявявам се защо не тръгнах насам по-рано

— Не се безпокойте, нито сте пропустили — успоява ме той. — Наля не сме подписали с вас договор.

Умело насочи разговора ни бригадирът, нали? Веднага до лягам едно самочувствие, пълно сирапо от енергията на успешното начало. Четвърти месец неговата задружна чета, съставена от седемнадесет мъже и жени — все опитни пешостроители, работи по метода на знанията съветски строител Николай Злобин. Първи в системата на единственото в страната предприятие „Пешостроене и изолации“. Енчо Спасов с основна изтъква предимствата на бригадната стопанска сметка.

— При нормативно време шест месеца, шести и последен скрубер на Шапелния завод ще завършим за четирите месеца — разказва бригадирът. — Въпреки че е капризна работата. Договорът добре стегна и нас, и ръководството. През януари пясъкоустройчиците ни поздравиха малко, но ни брехна неустойката. Да видите сега как всички тичат за навременна доставка на материали и на всичко, каквото трябва.

Достойнствата на бригадната стопанска сметка потвърждават всички положителни резултати. На строежа на първите пет скрубера бригадата отчиташе 120—130 на сто изпълнение на днешните трудови норми, а сега от таблото не слезат 180—190 на сто. От първата тухла досега съветските специалисти не са направили нито една забележка за качеството. „Стените — гладки като сапун!“

— каза с възхищение наскоро приятелят ми Саша През първото тримесечие с 2 на сто над заплащаното са снижени и разходите за материали.

Приятно е пред празника да слушаш радостни отчети. Да чувстваш увереността на хора, които знаят цената на радостта, извоювана в труда. Малко ли е — първата бригада в предприятието „Пешостроене и изолации“ — група Свищов, която работи по метода на Злобин, да крачи на първомайската манифестация със званието „Първенеци“. И в първата редица ще бъдат те, чедниците на бригадата Ламби Петков — носител на „Народен орден на труда“ — златен, Давид Киров, Весла Блажева, Иван Тодев.

Почувствах, че не бива да отнемат повече от ценното време на Енчо Спасов. Пък и силният априлски вятър се смеси със ситен, дългоочакван дъжд. Бързат пешостроителите, защото не са мо да думат, а и подпис са дали. И доса, както досега, да изпреварват сроковете. За да ги хвалат и награждават, а не на края да им търсят неустойки за неизпълнени клаузи в договора. Пък и друг обект ги чака. Наскоро бригадирът Енчо Спасов подписва следващия договор. Предстои им да изпълнят изолациите на 5200 квадратни метра газохол на строящия се Завод за изкуствена коприна към ХК „Свилоза“ — Свищов. Цом след десетина дни завършат скрубера, веднага започват.

И там ще спестим два месеца! — каза твърдо Енчо Спасов. — Колко бригади са икономисали четири месеца за една година?

Има право да бъде уверен в успеха на бригадата си. Винаги начело вървят първенците.

Ангел СТОЯНОВ

БИТКАТА ЗА БЕРЛИН

16 април 1945 година, 3 часа. Призори. Започва една от най-страшните битки в историята на човечеството — битката за Берлин. Хитлер и неговото обкръжение добре разбират, че в тези априлски дни на карта е заложено всичко — падането на Берлин означава край на войната, означава край и на фашисткия режим. За да отложи този край, пък макар със седмици или дори с дни, фанатизираното фашистко командование не се поколебава да жертва живота на хиляди хора. Берлин трябва да бъде превърнат в непревземима крепост. От река Одер до столицата фашистите създават плътна система от отбранителни съоръжения и по няколко линии окопи. Многобройните реки и канални градовете и селата източно от града биват приспособени за продължителна съпротива. Цялата местност е покрита с ровове, траншеи, телени заграждения. Градът е обхванат от три отбранителни пояса. В тях има над 400 големи железобетонни заграждения. По улиците са издигнати барикади, по кръстовищата закопани в земята танкове и оръдия. Прозорците на къщите са превърнати в бойници.

В града ден и нощ пристигат войски от вътрешността на Германия и от Западния фронт. Докарват и отбранителни войски и есесовски части. Групите армии „Висла“ и „Пентър“, които трябва да зашишават града, наброяват около един милион души. Те разполагат с повече от 10 000 оръдия и миномети, 1500 танка и штурмови оръдия и 3300 бойни самолета. Зенитната артилерия се готви да води огън не само по самолетите, но и по танковете. Огнен това в града са обичени за всички боеве 200 000 фолксштурмоваци.

Главен и основен противник са не англо-американските, а съветските войски — заявява хитлеристкото командование. — Войната се решава не на Запад, а на Изток. Ето защо — бой до последен патрон. Всеки, който остави позицията, независимо от чина и длъжността му, ще бъде разстрелян на място.

Съветското командование взема решение да пробие германската отбрана с мощни удари групировки, да обкръжи главните сили на противника и да ги разбие на части. След като унищожи всяка от тях поотделно, да превземе Берлин и на Елба да се срещне с американските и английските войски. В сраженията ще участват части на Първи и Втори Белоруски и на Първи Украински фронтове, а също така и на Балтийския флот.

Подготовката за настъпление на Съветската армия се извършва изключително шателно. В грандиозната операция предстои да участват 2,5 милиона съветски войски, над 42 000 оръдия и ми

номети, 6200 танка и самолети, артилерийски установичи, 8300 бойни самолета. По напредването на главните удари бива създадена най-голямата за всички години на войната плътност на артилерия и танкове. Само на сравнително тесния участък на Първи Белоруски фронт има повече от 1500 „Катюши“.

И ето, най-сетне настъпва заветният 16-ти април. Още преди да разсъмне авиацията и артилерията на Първи Белоруски фронт стоварват железния си юмрук върху врага. Силата на артилерийския огън е неописуема. Само през първия ден са изразходвани 250 вагона с боеприпаси. Изведнъж блесват 140 прожектора, разположени на всеки 200 метра и заследяват врага. Съветските войски се влигат в атака. Това бе карти на с огромна впечатляваща сила. През целия свой живот аз не помня такова явление — пише по-късно маршал Жуков.

На 21 април две армии на Първи Белоруски фронт прекъсват вътрешния отбранителен пояс на Берлин. Предшния ден дългобойната артилерия дава първите два залпа по града. След това открива огън по Райхстага, за да възвести, че възмездие

наблизва.

На 24 април войските на Първи Белоруски и Първи Украински фронт се съединяват югоизточно от Берлин. По улиците на града започват ожесточени схватки. От своето дълбоко скривалище под райхсканцеларията Хитлер заповядва Берлин да бъде зашишаван до последния човек. Колкото по-навяре в града влизат съветските войски, толкова по-яростно се бият фашистите. Водят се сражения за всеки квартал, за всяка улица, за всеки дом. Те не стихват нито днес, нито нощем.

На третия ден съветските артилеристи откриват огън по центъра на града с крепостни оръдия, докарани по ж. п. линия. Всеки снаряд тежи по половин тон. Общо по града стрелят 11 000 оръдия от различен калибър. Санитарната инструкторка Маланя Юрченко написва върху снарядите на своята батарея: „За Сталинград, за Донбас, за Украйна, за сираците и вдовиците. За съюзите на майките“.

30 април 1945 година — този ден завинаги ще остане в паметта на съветския народ, в славната история на борбата срещу фашистка Германия.

В 14 часа и 25 минути мрачната грамада на Райхстага се открива пред штурмовите предни части на 3-та ударна армия.

Командуваният армията генерал Кузнецов разказва за този паметен ден: „Сраженията в Берлин бяха достигнали кулминационната си точка. За Райхстага се водеха жес

токи и кръвопролитни боеве. Подстъпите към него бяха прикрити от масивни здания, които заедно с Райхстага образуваша 9-я централен сектор на отбраната на Берлин. Целият район се защитаваше от елитни части СС с обща численост над 6000 души, разполагащи с танкове, урмови оръдия и артилерия.

Непосредственият штурм на Райхстага беше възложен на прославената 150-та стрелкова Идричка дивизия, командувана от опитния генерал, герой на отбраната на Берлин, Щапилов. Тук действуваша и 171 стрелкова дивизия и 23-та гвардейска танкова бригада. След 30-минутен артилерийски подготовъчен штурмовите батальони на старши лейтенант Самсонов, капитан Неустров и майор Да вдов се хвърлиха в атака, стремежи се да превземат

Райхстага от три страни. Край Райхстага и пред главния вход се завърза неописуем ръкопашен бой. Атаката не успя. След нова артилерийска подготовка батальоните отново тръгнаха на штурм и проникнаха в Райхстага. Но след овладяване на долните етажи есесовският гарнизон не се предаде. В огромното здание боят се разгоря с небивало ожесточение и от двете страни.

В 21 часа и 10 минути сержант М. А. Егоров и младши сержант М. В. Кантария получиха от мен знамето на 150-та стрелкова Идричка дивизия — носител на ордена Кутузов — втора степен и заповед да го издигнат над Райхстага. Заедно с една от штурмовите групи Егоров и Кантария проникнаха в сградата, където боят не стихаваше. В 21 часа и 50 минути Знамето на победата се развя над главния купол на Райхстага. Към края на следващите ден 1500 есесовци, отбраняващи Райхстага не издържаха и се предадоха. Първи съветски командант на Райхстага стана полковник Фьодор Зинченко“.

Повечето нацистки ръководители, в това число Гьоринг, Химлер, Кейтел и Йодл вече са избягали от Берлин. На 30 април Хитлер се самоуби, а на 1 май и Гьобелс. На 2 май берлинският гарнизон капитулира и столицата на фашистка Германия пада пред съветските войски.

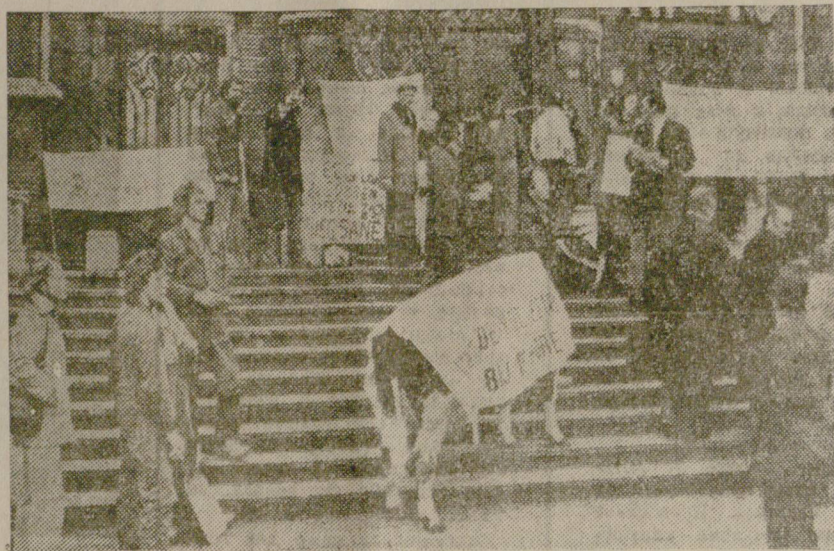
„Борбата за Берлин бе не на живот, а на смърт — пише маршал Жуков. — Всички се стремяха напред. Сякаш не бяха изминали четирите години тежка война: всички се възправиха духом, за да извършат великото дело — да развеем Знамето на победата в Берлин“.

В берлинския парк Трептов, където са погребани 5000 съветски войници, се издига статуята на Червеноармеец. В една от ръка държи меч, чийто връх притиска пречупен кръст, а другата закриващо притиска едно дете. Пред статуята винаги има цветя, много цветя.

ПОД ГНЕТА НА КАПИТАЛА

РИМ. Общата стачка на италианските работници, зляла страната в началото на годината. Стачиците искат повишаване на надниците, на пенсите.

АМСТЕРДАМ. Фермери по един своеобразен начин демонстрират срещу ниската изкупна цена на селскостопанските продукти.

ТРУДНИ ВРЕМЕНА

В продължение на повече от година производството в най-голямата капиталистическа страна — Съединените американски щати — спада. Общият национален продукт на майя през първото тримесечие на миналата година със 7 на сто, през второто — с 1,6, а през третото — с още 2,9 на сто. Миллиони американци и преди всичко шест-миллионната армия от безработни, както свидетелствуват буржоазното списание „Нюзик“, се оказаха в тежко положение от което никой, нито правителството, нито специалистите могат да посочат изход.

Америка отдавна не е преживявала такива трудни времена. Всеки ден носи нови и вестия за уволнения в предприятия, които произвеждат

най-разнообразна продукция — от текстила до електрически уреди и велосипеди. Но истински масов характер уволненията придобиха в автомобилната промишленост. Същевременно цените на хранителните стоки продължават да възлизат нагоре. Покупателната способност на американците рязко спадна в резултат на инфлацията, която съвпадна с намаляването на деловата активност. Американците изведнъж осъзнаха, че вече са настъпили тежки времена. Ли дерът на мнозинството в сената Майк Мансфилд направо заяви, че Америка може да се окаже пред лицето на толкова опустошителна криза, колкото бе „Голямата депресия“ от 30-те години. „Камбаната вече бие — каза той — и ние знаем за кого тя бие“.

Пустеещите заводи и мини и растящите опашки пред борсата на труда свидетелствуват, че процесът на спадане на производството взема необратим характер поне за близкото бъдеще. Въпросът е колко дълбоко ще бъде това спадане и колко време то ще продължи.

В автомобилната промишленост уволненията дойдоха катастрофални размери. Съблякали се с намаляване на продажбите с 38 на сто и със за лежаване на складовете, фирмите намаляват производството. От така наречената „голяма тройка“ най-много пострада „Крайслер“. Тази компания е принудена да затвори пет от шестте монтажни завода най-малкото за един месец, като лиши от работа 60 хиляди автомобилостроители. 30 на сто от инженерно-техническия персонал на „Крайслер“ е пуснат в неплатен отпуск. „Американска моторс“ уволни 8 хиляди работници от завода в Кеноса (Искансин). „Дженерал моторс“ има намерение да затвори девет от 22-та монтажни завода за една или две седмици, от което ще пострада 30 хиляди работници. Компанията „Форд“ също така обяви, че уволнява 32 хиляди работници от два монтажни завода.

● Шест милиона безработни в САЩ

● Битката между хулигани и шофьори

● Едно кръводаряване — един обяд

● Срещу ниските надници и фашистките издевателства

ЗА ЧИНИЯ СУПА И ПАРЧЕ ХЛЯБ

В същото време много американци променят своя начин на живот. Бедните, представителите на националните малцинства и пенсионерите изпадат в най-голяма нужда. На юг, в Мейами-Бийч, където владее жалко съществуване хиляди престарели американци — евреи, всеки ден се нарежда опашка от 900 души за чиния супа давана от еврейската федерация, една от благотворителните организации в този щат. Доскоро опашката от нуждаещи се гук не надминаваше 150 души. „Ние знаем, че в Мейами-Бийч гърб де много хора страдат от глад“ — казва директорът на общинския отдел за социални грижи Бърнард Бирн. В Бостон също така огромен брой възрастни хора идват за чиния супа и парче хляб.

Признаците на тежки времена личат навсякъде. В Минеаполис на опашка за безплатна храна се нареждат хора, които довчера са давали пожертвувания във фонда на местната църква, организират за приготвянето на тази храна. В Сент Пол 75 хиляди жители, според данни на общинските власти, не са заплатили вносните по своите дългове. В заложените къщи днес все по-често могат да се видят нови клиенти от заемните слоеве на населението — търговци, борсови посредници, които са принудени да залагат вещи, за да свържат дава края.

Доста много американци икономисат от хранителните продукти. Като съобщава компанията за производство на колбаси в Минеаполис, особено много се търсят продуктите от конско месо, които са по-евтини. Според данни на министерството на селското стопанство най-малкото 250 хиляди студенти са се видели принудени да подадат заявление да им се дадат продоволствени купони.

ПРЕД ПУНКТОВЕТЕ ЗА КРЪВОДАРЯВАНЕ

„Днес във времето на икономически застой и депресия в Япония процъфтяват само един вид търговски операции: кръводаряването, или по-точно, продажбата на кръв“ — с горчив сарказъм писа наскоро вестник „Джипан таймс“.

В Токио, Йокохама и някои други градове две големи фармацевтични компании, сдобили се с лицензи от Министерството на здравеопазва-

нето и социалното осигуряване, започнаха трескаво да изкупуват кръв, необходимата за приготвянето на различни медицински препарати. Обявленията пред входовете на пунктовете за кръводаряване гласят: всеки може да получи 1400 йени срещу 400 грама кръв. От ранна сутрин пред вратите на тези заведения се трупат дълги опашки. 1400 йени не е голяма сума — за тези пари един човек може скромно да обядва. Но за хората, отчаяни от търсене на работа, това е едва ли не единственият начин да получат малко пари.

Според японското законодателство надничарите са лишени от право на помощ при безработица. А разяждащата икономическа депресия засегна най-чувствително именно тази категория трудещи се, които фактически са оставени на произвола на съдбата. По официални данни само през януари 1975 година в Йокохама са умрели от глад 12 души.

Гладът гласка хората към търсене на каквато и да било работа. И не случайно през последните месеци кръводаряването така широко се разпространи сред безработните. Законът не разрешава да се продават повече от 400 грама кръв на месец. Но всеки приемателен пункт има своя регистратура. Ето защо, ако отидеш в друг пункт в джоба ти ще попаднат още 1400 йени. Представителите на фармацевтичните фирми си затварят очите пред това и много кръводарители по няколко пъти на месец повтарят тази операция. Почти никой не вливява обстоятелството, че даването на кръв от хора, водени полуотлично съществуване, разваля здрачето им.

Опашки пред пунктовете за кръводаряване и самовбийства на безработни — такава е тежката действителност в страната, смятана доскоро за еталон на икономическия прогрес в капиталистическия свят.

А. ЛАЗАРЕВ

УБИТ ЗАРАДИ ДВА ПЕНСА

Инфлацията, чието темпове на растеж се измерват с двузначни цифри и спадането на производството станаха проблем номер едно, който възбужда десетки милиони американци. В резултат на постоянното увеличаване на цените и влошаването на условията за кредит много американци харчат пари само за премията от крайна необходимост. Това напаса удар върху автомобилната промишленост, върху издателите на телевизори и други стоки за продължително ползване. Намаляването на търсенето води до намаляване на производството и до безработица, която расте със зашеметяващи темпове.

През октомври м. г. броят на безработните възлизаше на 5,3 милиона души или на 6 на сто от работната сила на страната, при което половината от тях бяха американци, останали без работа през септември. През ноември броят на безработните намери 6 милиона души. След като автомобилната, най-голямата щети понесоха строителната и хранителната промишленост, както и индустрият за електрически уреди. Шо се отнася до търговията, то само в магазините и павилионите 953 хиляди души се оказаха без работа. Дори правителствените експерти, които обикновено дават най-оптимистичните прогнози, предсказват, че равнището на безработицата ще достигне минимум 7 процента, преди да настъпи оживление в деловата активност.

В сряда, 29 януари, петте хиляди червени лондонски автобуса останаха в гаражите. Не тръгнаха по своите линии и зелените извънградски автобуси. Спряха много от влаковете на метрото. И само един автобус се появи през този ден по улиците на Лондон. Той бе празен, движеше се без спирание, на радиото му бе закачен траурен венец. Зад автобуса се точеше многохилядна процесия. Погребвахо Роналд Джонс, кондуктор по линията № 77. Този ден се превърна в ден на обща стачка, в ден на протест на шофьорите, кондукторите и техниците от лондонския транспорт.

„Джонс бе убит заради два пенса“. Както пишат вестниците, това станало в неделя, посред бял ден, в един от централните райони на Лондон, близо до парка Бътърси. Двама пътници с куче се качили на втория етаж на автобуса. За себе си купили билети, но за кучето не поискали. Разправяват за двупенсовия кучешки билет (стойността на една кутия кибрит) завършила с това, че кондукторът Джонс получил удар в лицето. Когато той се опитал да се спусне

при шофьора, за да спре автобуса, него го настиннали, довели на пода и продължили да бият. На платформата плъзнала локва кръв. След това нападателите слезли в движение и пътниците видели как те се скрили зад вратите на една пивница. А Джонс бил закаран в болницата, където без да дойде в съзнание починал от тежките увреждания на мозъка, както констатира лекарите.

На следващия ден след смъртта на Джонс лондончанинът Ред Рей каза: „Заплахата да бъдем пребити или да се простим с живота винаги висят над нас. Тази заплаха нараства с всяка година, но властите нищо не правят, за да променят положението“. Както се вижда, става дума не за трагична случайност, а за убийство. Лари Смит, един от професионалните ръководители, разказва: „Много от нашите хора са осакатени за цял живот — един е загубил око си, друг — ръката, трети е бит по главата“. Вестник „Манинг стандарт“ пише, че служителите, които обслужват автобусите, работят в постояннен страх, и посочва цифри: през миналата година 480 во-

дачи и кондуктори получили наранявания в схватки с пътниците. Подобни инциденти станаха толкова обичайно явление, че позволиха на Ян-Лям Морган, един от ръководителите на лондонския транспорт, да класифицира типовете на нападателите: това са онези, които отказват да си купят билет или се опитват да се качат в претъпканата кола; пияни, които се връщат вечер след затварянето на кръчмите и другите увеселителни заведения; и най-сетне — младежи, които са групирани в банди и се опитват да отнемат от кондуктора парите, събрани от продажбата на билети.

Беззащитност! Тази дума звучи в изказванията на повечето шофьори и кондуктори. Ако те нападат, няма от къде да чакаш помощ. Пътниците няма да се намесат. „В деня, когато убиха Джонс, автобусът бе пълен с пътници — казва кондукторката Барбара Корфилд. — Но никой не му се притече на помощ“.

През тези дни вестниците анкетираха десетки хора и на въпроса „Как бихте постъпили, ако пред вас се случил нещо подобно?“, получиха

стереотипния отговор: „Нека полицията пазни онези, които късат билетите и седят зад волана. Пътниците също са напалани“. Домаканията Кей Пирс сподели: „Аз се страхувам. Всички ние трябва да признаем, че насилието станало част от нашето ежедневие“. А 13-годишният ученик Девид Бътлер не скри, че ако някой започне да бие кондуктора, то той ще бъде на страната на нападателите: „Сам трябва да се защитава. Ако не може, нека си вземе палка“.

Продуктивният от недетска жестокост практически съвет на Девид Бътлер не е толкова неуместен. За това, как и с какво да се пазят човек от хулитаните, сега много се говори и пише в Англия. Предлагат се автобусите да бъдат снабдени със специални звукови и светлинни системи за подаване на тревожен сигнал. Има идея да се установи постоянна радио връзка между водачите и полицейските участъци. Говори се и за палките като за единствена реална защита от насилието.

Е. ЧЕПОРОВ

ЕМИЛИЯН СТАНЕВ

Язовецът

На жена ми

Да не беше никога изгрявал
оня жарък и задушен ден!
Изгорен от жажда, се напечох.
Знойни устни за да разхладя,
и ликът ми падна омаяносан
в речев връх бързата вода
и вълните много го понесоха
надолу — кой го знай къде...

Атанас ДАЛЧЕВ

Предвечните води, всевечните води-кристали
безднни и безбрежни, призивно прохладни...
Но страх ли е да пием, нас — страдалци,
бессънни, безнадеждни, знойно жални.

П. К. ЯВОРОВ

1.

Трябваше да си кажа „пак го няма“ вместо „пак същото“, но със същото изразях много неща: и това, че пак се събуждах сама, че и тоя ден не мога да се надявам на нищо особено. Втората ми мисъл бе — поне е тихо, не реват самолети и не бучи автомобилен поток на улицата, а в тихото влизаше и представата за плажа с топлото море, привечер с цветя на опал, и скучните обеди в ресторанта на хотела, и продължителните предобедни часове на плажа с игра на карти, с изстудено уиски в термоса, с дребнави клоки и безплодни опити за флирт, защото нямаше достоян между тия собственици на гаражи, на магазинчета, учители и двама провинциални лекари. Най-сетне същото означаваше, че макар да е скъсана връзката с моя свят, животът ми продължаваше все тъй отегчаваш. Тишината, морето и спокойствието не само не ме успокояваха, но тъкмо напротив, с всеки изминат ден ме отегчаваха и изморяваха. Пак се събудих легнала с крака към празното легло на Луи, със сънлив вкус в устата от изпунешите снощи цигари, с надежда гла-

ва от коняка и от глупавия белот. Спомних си, че в първите дни летионите от групата ни смятаха надут и то ва пак се дължеше на Луи, който не се интересуваше от познания, държеше се студено и мислеше само за гракияските паметници в тая страна. И веднага си представих българския професор, сякаш излязан е брадва някъде в азиатските простори, сам по себе си архангел, иначе добродушен, услужлив и малко клепоух. Към тоя човек не изпитвах неприязнь — напротив, бях му благодарна, че отвлече Луи. Луи щеше да се отегчава по-дълго от мен — сънливото и пясъкът не го привличаха. Опитвах се да споделя неговия захлас по тракийските находки, но поривът отпадна, понеже се оказа предизвикан от задоволството, че Луи не е тук да ми досажда...

Докато пушех в леглото, поисках да подредя впечатленията си от тая страна, ала се отегчих. По-късно трябваше да помисля какво ще разкажа на приятелките си в Париж. Тая страна не ме интересуваше. Главното бе постоината гложеща неудовлетвореност, тая моя неустановена болка, за която вече нямаш думи. Аз съм неуверена, изпитвам необясним страх и същевременно съм готова да обърна гръб на всичко и в такива минути чужам собствеността си студена, презрителна смях на пакостница, извършила дръзка постъпка извън всяко благоприличие!

Когато се върнах от банята, оставих хавицата да се свлече върху клима. Разглеждах тялото си в огледалото, както се заглежда започнала да губи блясъка си скъпоценност, обледявана хиляди пъти, поради което не е възможно да се установят пораженията на времето и се губи представа каква е била някога. Напъняла съм с оная крехкост на плътта, която настъпва с приближаването на старостта, и съм желала от мъжете именно за това. Гърдите ми са още твърди, извивките на хълбоците пластично меки, коремът прибран като на момиче, плещите ми са широки, рамената прави. По тялото ми, още вложно от банята, се слезаха отблясъци от огледалото, прехвеща кожата лъскава като атлас. Внезапно ме прониза мъчителен порив и без да искам, нея сутрин изплаках с кърсо споделяно ридание. Не можех да си дам сметка защо — дали от жалост за моята повяхваща снага, или за нещо неизживяно и страшно със своята неопределеност...

Казах си, че съм станала истеричка, и се опитвах да обгледам моя живот, но не излезе нищо. Никого не успявам в тия опити, само се дразня и отегчавам. Спомените ми са лишени от вътрешна връзка и се губят като подземна река, подобно епизоди от прочетени романи. Натрапи ми се нашият апартамент на улица „Д-бозар“, в който жи всем с Луи двайсет години. Само през един номер там е живял Жерар дьо Нервал, на номер десет Проспер Ме-

рме, на тридесет бе умрял Оскар Уайлд, но какво от това? Има ли значение, че на същата улица живеел някоя си Ева Моран?

Побързах да се облека, за да не размишлявам над такива изтъкани теми, мислено се пренесох край галерията, завих по улица Висконти и си спомних, че бях прочела в някаква книга: „Който не вижда живота си като непрекъснат поток, не се отличава с особена интелигентност.“ Хвана ме яд на Луи — значи и той ме смята загубена, шом ме оставя да живея както си искам и да затъвам в безпомощна самотност... А защо помня и в най-малки подробности всичко от тоя ден?

Щом сложих облеклото си в ред, дръпнах завесата към терасата, като че светлината щеше да ме извади от това затъвящо състояние. Завесата се нагъна на металическа корниз и като синя усмивка се показа спокойното, сутрешно море, залято от полетите дън на слънцето, отделило небето със светла ивица, и там, зад синия шир, като миражна мечта се топеше планина, обещаваща щастие и покой. Тя изглеждаше далечна и чужда на жълтия пясък, на самотните слънчобрани, прилични на забележни стрелички, извикващи представа за човешка плът...

В първите дни бях възбуждена от допира на голата ми снага с горещия пясък. Беше ми приятно да откривам по кожата си полепналите зрънца, ситни, заострени. Усещах наслада от тяхното опарване по стъпалата ми. После и това ми омръзна — планината ми навяхваше тъга, скланяше ме към романтични мечти, развяхах се с блудкави мисли. Огледах още веднъж прическата си в огледалото и съляох в ресторанта.

Групата привършваше закуската. Съпругата на доктор Боливие приветливо ми кимна, учителът Ферар ми се поклонил учтиво, но издалеко. Собственикът на гараж в Руан оголи здравите си зъби под черните мустаци. Седнах до прозореца с гръб към морето. И на трите маси говореха за снощната игра на карти, за телепатия, за хороскопи, за старинни мебели, за някаква нова секта черни мислослани, за тия ефирни субкултури, на които ние с Луи не отдавахме никакво значение. Учителът държеше боновите в ръка, нетърпеливо очакваше прислужницата да се разплати, по-скоро да грабне харпуна и плувките, сложени на стола до него. Картие, мекелстът, спореше с жена си. Слънцето напичаше през стъклата, някой пак беше пуснал бокса. Както винаги по това време, край чинара настреща рибари плетяха мрежите си и се гонеха деха.

Вратата широко се разтвори, погоя се плъзната и проташка фигура на Шампилион, който влизаше в ресторанта зад дребничката си жена.

(Следва)

ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ

Един зелен оазис под бели те чадъри на дъждовалите, една ферма, повече приличаща на парк, отколкото на стопански двор, един бригаден стан, чийто клуб е тесен да побере наградите на механизаторите — това е Морава. Деветнадесет отличия, седем от които национални, за последните пет години, един милион над плана за петиетката — това е Морава. Илюстрация на възможностите и предимствата на социалистическото селско стопанство — това е Морава. Стопанството, което вече 21 години се ръководи от човека, правил тухли за първите пет тройки на ТКЗС.

Но ако не беше станал Иордан Георгиев квартирант в собствения си дом, щеше ли сега Морава да е това, което е?

Вместо дъжд, от потъмняло то небе засвири вятър. Вихрушката завъртя семена и пръст в полето. Електричеството спря. Откъм Морава в мрака подскоча фарът на едно „Балканче“. В кравефермата в Драгомирово Иордан Георгиев завари доячките в леглата, чакаха електричеството, за да доят с инсталациите. Но председателят беше на друго мнение. Докато съмна, хората издиха кравите на ръка, а бригадирът търсеше в две села фенери, за да няма изненади и друг път.

Това беше само един обикновен ден от ежедневието на кравефермата в Драгомирово. От обединяването с Морава в началото на годината там нищо не се е променило. Материалната база, хората, животните са същите, само вместо 1700 както преди, сега всеки ден се доят по повече от 3000 л мляко.

Между този факт и осъществяването на Иордан Георгиев във фермата нея сутрин, както и много други, на пръв поглед като че ли няма връзка. Но през есента един от механизаторите, които оряха нощем разпращае:

— Като мине да ни види председателят през нощта, като че ли по-леко става да се работи. Казвам си, ето и той си оставил дома и тръгнал по къра, не са ни забравили. И се старая, съвместно ми става да вдигна плуга и да ора по-плитко...

В Морава най-напред светят прозорците на председателя. Денят му започва и за вървява в канцеларията, но преминава сред хората в полето. Пуши „Балканчето“ по прашните пътинки и докато свечери, председателят знае всичко за своите хора.

Всеки понеделник се събират специалистите при него и уточняват задачите за седмицата. Иордан Георгиев записва всичко в тетрадката си, накрая отгърща един лист и почва контролът на изпълнението, както подхваляят на шегата агрономите, на това, ко

ето е решено предната седмица.

Един от агрономите в новия участък още не беше научил навиците на председателя и като помисли, че предния ден беше неделя, с лека ръка каза, че в зеленчуковата градина е разсада за домагити всичко е наред. И попадна в неудобно положение. Той не предположи, че предния ден Иордан Георгиев беше в зеленчуковата градина, защото неделята в неговия календар по нищо не се различава от кой да е друг ден, че преди да разгърне тетрадката с решенията, председателят минаваше по всички кътчета на земницата.

Последна точка от дневния ред беше наказването на Иордан Георгиев. Председателят беше направил нарушение. Нарушение, за да облагодетелствува стопанството. Според кооперативния устав наказанието трябва да се гласува от общокооперативното събрание.

Иордан Георгиев седеше на сцената, събрал като фокус очите на кооператорите. Някъде между редните в прилежния салон навърно беше някаква механизатор, когото дълбоко хая, че остави, без да се обади някому, за три дни машината си. Имаше овчари наказани, че са пусkali овцете в люцерните и хора, които бяха чували за тези две десетилетия и остра дума от Иордан. Всички те слушаха мълчаливо председателстващия събрание Иван Кърчев, който прочете решението за наказание и ги прикани да гласуват.

В претъпкания салон не се вдигна нито една ръка. Иван Кърчев почка минута-две и отново се обади:

— Другари, това е решение на Окръжния народен съвет. Така или иначе трябва да гласуваме!

Хората пак се смълчаха, по сале се вдигна само една ръка: — Който е решавал — не ка гласува! Ние няма да гласуваме! — каза един побелял кооператор и седна.

Имаше още подканяния и увещания. Напразно. За някаквието на Иордан Георгиев не се вдигна нито една ръка!

Един зелен оазис под бели те чадъри на дъждовалите, един кооперативен дом с музейна и изложбена зала, с младежка кафе-сладкарница и просторна столова и кухня, осигуряващи храна за всички кооператори, детски дом и детски ясли за всички деца — това е Морава. Тридесет и седем орденоси, кооператори, всеки трети от които е посетил СССР или друга социалистическа страна, 350 000 лв за социално-битови културни нужди годишно — това е Морава. Стопанството, чийто успехи вече 21 години неизменно се свързват с името на неговия председател Иордан Георгиев.

Николай ТОМОВ

Трудът е спорен с песен

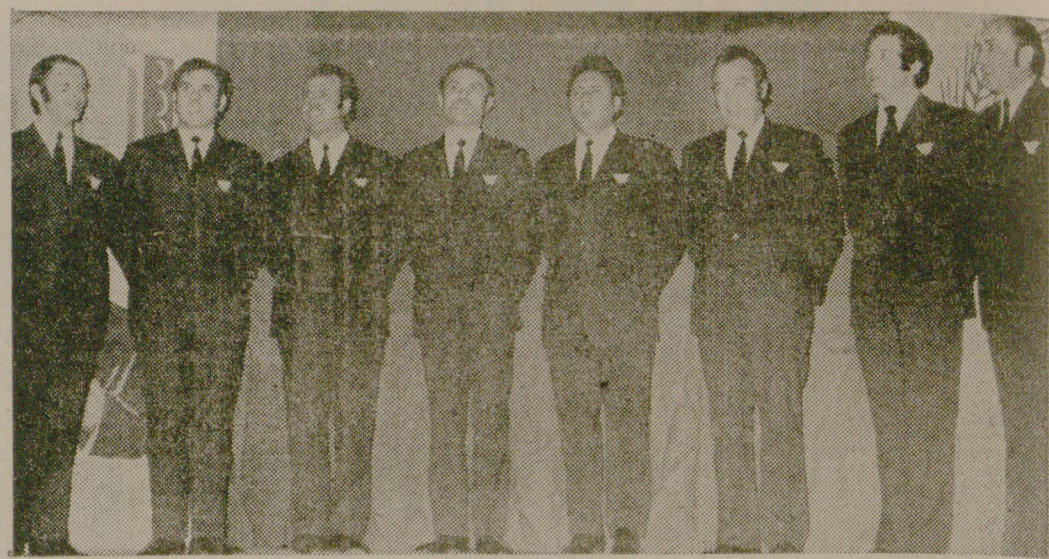
Спомням си мелодичните гласове на двадесетина мъже при откриване на заложбата на съветската наука и техника миналата есен във Велико Търново. Изпълнението на вокалната група „Дружба“ при Завода за автоматични везни — Лясковец създадохме настроението сред многобройните посетители, забавляващо и дълбоко и съкровено чувство към съветските хора, което всеки българин носи в сърцето си. Тогава никой не разбра, че самодейците бяха поканени неочаквано, че в трескавото, приготвянето само час преди концерта те вложиха всичко — уважение то пред тази голяма изява на българо-съветската дружба, желанието да представят достойно себе си, завода, окръга, държавата си.

Изминуваха само две години от създаването на вокалния състав, а „Дружба“ е вече познат и обичан колектив. В документите, които ще останат като история на състава, са отбелязани десетата 31 концерт в предприятията, села и градовете на окръга. Получени са заявки за нови постановки. Самодейците усилено репетирали — предстои им изява в първомайския концерт, в честването на 9 май — Деня на победата. Но сега е по-лесно. Защото репертоарът на състава наброява над 20 песни, защото диригентът Димитър Русев е свикнал със своите „момчета“, доближил ги е неусетно до изкуството. Сега то е станало тяхна необходимост, такава каквато е трудът им в завода.

Разглеждам една снимка на самодейците от състава и си спомням думите на партийния секретар Васил Пенчев, самият участник в него: „Подредим се за репетиция — до работника от производство то стои групов майстор, до него — монтажник, инженер, служител. Съставът е различен и в това е нашето самотушение. Когато запеем, като че ли пее целият завод — с неговите работници, специалисти и ръководители. И трудът е сякаш по-спорен. Затова ни обичат хората, затова ни търсят“.

От 18 самодейци 11 са комунисти. Тази цифра е показателна за отношението на партийното ръководство към хубожената самодейно в завода. Работническата класа е не само създател на материални блага, тя умеет да цени изкуството, сама го създава.

„Не бихме могли да си представим завода без тази група. Нито нашите велики празници, нито кое да е тържество — продължаваме разговора с партийния секретар — Подготвихме вечер на трудовата слава, но повечето от нашите хора са от селските села, пътуват и е трудно да ги

Мъжката вокална група „Дружба“ при Завода за автоматични везни — Лясковец

задржам след работа. Тогава решиме ние да отидем при тях. И отидохме — в Драгомирово, в Добри дял. Хората останаха доволни от програмата, а и ние свършихме работата си“.

Репертоарът на състава постоянно се обогатява. Звучат песни на български и руски език — граждански, народни, шлагери. Всеки празник има различно настроение. Затова песните на вокалния състав „Дружба“ трябва да бъдат

разнообразни — и занимателни, и възпитателни. Напоследък към групата са привлечени и 5-6 жени, изпълнители на народни песни. Поетично програмите добиват по-широк характер — включват се освен музикални изпълнения, и хумористични сценки, показващи успехи или недостатъци в трудовото всекидневие на хората от завода. Желанието на ръководството е с мъжкия вокален състав да се постави началото на голям

художествен колектив, в завода да бъде създаден Дом на културата. Още повече, че комсомолската организация вече е насочила усилията си за създаване и на танцов състав. Когато стане дума за Завода за автоматични везни в Лясковец ще се знае, че наред с труда работниците нямат и обичат изкуството. Те сами го създават, за да им служи то, за да ги вдъхновява.

Донка ХРИСТОВА

ФИЗКУЛТУРА, СПОРТ, ТУРИЗЪМ

Шафета „По пътя на Трети Украински фронт“

Броени дни ни делат от шафетата „По пътя на Трети Украински фронт“, организирана в ест на 30-годишнината от победата над фашистка Германия.

Шафетата по първи основен път, който носи името „Червена армия“, ще навлезе в окръга на 3 май при с. Камен, където в 13 часа ще се състои митинг. В 15 часа шафетата ще премине през Сушица, в 15:30 — през Драгомирово, в 16 — през Д. Оряховица, в 16:30 — през Г. Оряховица и на площад „Велчова завера“ кодоната ще бъде точно в 17:50 часа. В Горна Оряховица ще се влее 1 допълнителен път: Стражица—Благооево—Кесарево — Лясковец. На пл. „Велчова завера“ ще се включат пратениците по IV допълнителен път: Г. Липница — П. Тръмбеш — Самоводене. Оттук, носен от внушителни групи военнослужещи, спортисти, учащи се от основните и средните училища, студенти и група мотоциклетисти от САБ, шафетата ще се насочи към площада пред Дома на Народната армия. В същото време към ДНА ще се отпрат и участниците във II допълнителен път: Златарина — Ц. кория — В. Търново и III окръжен път: Бонеча вода — Дебелец — В. Търново.

В „Б“ РФГ

„СЕПТЕМВРИСКА СЛАВА“ (Михайловград) — „ЛОКОМОТИВ“ ГО 2:0. Първите 15 минути преминаха при силни натиски на домакините и завършиха с гол, отбелязан от пръв свободен удар — 1:0. После ролите се смениха и инициативата мина у горнооряховчани. Завърза се интересен двубой, който стана още по-динамичен след почивката.

Последователно положения се откриваха пред Ив. Василев, В. Миланов, Ив. Нейков. На няколко пъти те бяха събрани в наказателно поле на съперника, но съдията не отбелязва нарушенията. Нещо повече — в 90-та минута той си затвори очите пред явната засада и призна втори гол.

Б. Р. В сряда — „Локомотив“ ГО — „Бдин“ 1:0, гол майстор Илнев.

С. МИХАЙЛОВ

„ДОБРУДЖА“ — „АКАДЕМИК“ 1:0. Още в началото студентите показаха, че са по-технически отбор и могат да диктуват играта. Но не бяха измислили и 5 минути и при меле топката се отклони от крака на играч на до

макините — 1:0. Усилията за изравняване от страна на студентите не се увенчаха с успех, макар че Джаров (6) и Кърнев (11) още в края на първата част пропуснаха чисти положения. Картината не се промени и след почивката — свишците напиха, бяха близки до изравняването, но Борисов (7) в 76-та минута вместо да подаде, стреля от малък ъгъл.

Така без да отпратят остър удар през целия мач, добруджанци взеха победата.

Б. Р. В сряда — „Академик“ — „Ком“ 1:0, гол на Вълков. Любен ДРУМЕВ

„ЧЕРВЕНО ЗНАМЕ“ — „ЛОКОМОТИВ“ Др — 1:1. Традицията дряновци да поднасят изненади в Павликени пак бе спазена. За това допринесе и ранното откриване в полза на гостите с автогол на Вълчев още във 2-та минута — 0:1. После с изкуствени засади и подсилена защита гостите бранеха преднината. Изравнението гол бе дело на Вълчев — в 35-та мин. от дузпа. Трудни мигове изживяха дряновци след почивката, когато целият им отбор се бе върнал в защита, за да отразява неспирните атаки на червенознаменци. В атаките на „Локомотив“ се включваха само Патеф, Мутафчийски и Бекиров.

Този нов неуспех навява тревожни размисли за състоянието на „Червено знаме“.

Иордан ДРУМЕВ

Нека празничното оживление да шества по пътя на шафетата, която в навечерието на Девети май ще отнесе възторг и признанието на трудовите хора от Велико търновски окръг към славната и непобедима Съветска армия.

Александър ТОШЕВ

СИЛНА, НЕЖНА — КАТО МЛАДОСТТА

Едно мъничко момиченце ме чае да стане лекарка. В неговото село живее красива жена, за която възрастните го воят с възхищение, а деца та искат да са като нея — лекарята Нина. Обаянието и е толкова силно, че момиченцето остава в негов плен за цял живот. Крехката детска мечта с годините укрепва и става съдържание на дните, подчинява делата, превръща се в своеобразен идол.

Понякога човек се разминава на крачка с мечтата си. Миналата година Хриска за вървява гимназия с отличен успех, кандидат-студентските изпити издържа много добре, но конкуренцията е голяма и тя не е приета в Медицинския институт. Мечтата-идолiska жертвоприношение.

Психологическата нагласа на дипломирана отличница в случая би я отведла някъде учителка, лаборантка или в някоя топла канцелария. Хриска получава такива покани, но ги отхвърля. Тя търси най-прекия път към своята мечта.

А този път е много тежък за нежното момиче — толкова нежно, толкова мило, че ако човек не види очите си, не би повярвал, че е по силите му това, което прави. А то със своята воля и упоритост просто се шегува с времето и прави от една година — две. За да си осигури предимство при кандидатстване, трябва да изработи от август миналата година до юли тази година минимум 400 трудови дни, за да й признаят две години трудов стаж в селското стопанство. И най-

грубата сметка показва, че дните не стигат. Ами нощите...

Отличничката Хриска започва да бере зеленчуци, зарива лозя, плете рогозки, забива колове за домашите, прави гънци, изнася разсад... всичко, което правят кооператорите от зеленчуковото звено. А когато късно следобед азичките се приберат уморени от полето, Хриска започва да се надпреварва с времето. Цяла есен вечер тя бели царевича в кооперативния двор, близо месец е нощен пазар на бригадния стан. Така тя удвоява 54 дена като изработва по две норми и до края на миналата година успя да направи 205, при определен минимум за годината 200.

През декември 1974 година Хриска Иванова Иванова е приета за член на Българската комунистическа партия. Съселяните й от Бутово са привикнали и я виждат в най-студентските дни с панталон и ватенка, пребрadena с дебел шал — замаяна на път за полето. Всеки ден Първо-

га с нея отива и баща й — офицер от запаса, който възпитава единствения си дете като истински войник на народа.

— Дъщеря ми е много упорита и аз съм убеден, че тя ще стане лекарка. Но за мен по-важно е каква лекарка ще бъде тя. Доволен съм, че сега работи сред съселяните си. Истинският лекар трябва да познава бита и професиите на хората, да познава човешката душа, да уважава всеки труд.

Бащата обича своята дъщеря и се грижи за нейното бъдеще, но по различен начин от общоприетия. Той не й осигурява животство в някой голям град, въпреки че като офицер от Българската народна армия има право на това, а се връща в родното си село, при съселяните си, сред другарите от детството. Бащата не строи апартамент, не купува лека кола на дъщеря си... Но й осигурява нещо много по-важно и ценно — истинско комунистическо възпитание.

Хриска е намерила своя голям път в живота, стръмен и труден, но красив. И няма значение как ще го извърши — дали като лекарка, като кооператорка или с друга професия. Важно е друго. Младата комунистка е разбрала една голяма истина — упоритият труд носи радост, осъществява мечтите.

Сигурно след години в някое село ще дойде младата, красива лекарка. Убедена съм, че за нея възрастните ще го воят с възхищение, а деца та ще искат да са като лекарята Хриска.

Елка СПАСОВА